

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	26. V	2017	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/17-8		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Klub poslanika

„Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore”

26.05.2017. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Predmet: **Obavještenje**

Obavještavamo vas da će na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ovlašćeni predstavnik našeg poslaničkog kluba, poslanik Andrija Popović, postaviti pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore na osmoj - posebnoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2017. godini, koja je zakazana za 31. maj 2017. godine.

S poštovanjem,

Šef Kluba poslanika
„Socijaldemokrate i Liberalna partija Crne Gore”

Vujica Lazović

Lazović Vujica

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

g. Ivanu Brajoviću

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore a povodom sjednice zakazane za 31. maj 2017. godine, predsjedniku Vlade, *gospodinu Dušku Markoviću*, postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

Šta Vlada preduzima da zaustavi višegodišnji negativni trend rasta nezapošljenosti u Crnoj Gori, što je vjerovatno najveći naš problem i prioritet u rješavanju, u smislu dugoročnih i održivih mjera? Koliko sredstava je usmjereno iz evropskih IPA fondova u tom cilju i da li takve aktivnosti Vlade imaju dugoročan i održiv karakter? Da li postoji plan upravljanja tim resursima kako bi se na najbolji način omogućila dugotrajna zapošljivost tih lica i da li su i na koji način takvi resursi raspodjeljeni za jačanje preduzetništva u Crnoj Gori? Nezapošljenost u našoj državi je dostigla nivo od 22,5%, oko 53.000 radno sposobnih građana/ki je bez posla, dok je među mladima taj procenat čak 40%, od ukupne populacije mladih, a ima oko 12.000 mladih ljudi koji sa visokim obrazovanjem i diplomama čekaju posao. Postavlja se pitanje i koji su uzroci takvog stanja i rasta nezaposljenosti, hoće li ulazak Crne Gore u NATO donijeti ekonomski rast, otvaranje novih radnih mjesta koji su od presudnog značaja za jačanje cjelokupne ekonomije ali i standarda svakog građanina/ke ponaosob?

Odgovor molim i u pisanoj formi.

Poslanik

Andrija Popović

Vlada Crne Gore
Predsjednik

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	5. VI	20 17	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/17-8/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:			PRILOG:

Broj: 01 - 4757

Podgorica, 1. jun 2017. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja postavljena tokom Premijerskog sata održanog 31. maja 2017. godine, kako bi isti bili dostavljeni uvažanim poslanicima.

S poštovanjem,

Duško Marković

Klub poslanika Socijaldemokrate Crne Gore i Liberalna partija Crne Gore

Andrija Popović

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam sljedeće pitanje predsjedniku Vlade Crne Gore, gospodinu Dušku Markoviću:

Poštovani predsjedniče Vlade,

Šta Vlada preduzima da zaustavi višegodišnji negativni trend rasta nezapošljenosti u Crnoj Gori, što je vjerovatno najveći naš problem i prioritet u rješavanju, u smislu dugoročnih i održivih mjera? Koliko sredstava je usmjereno iz evropskih IPA fondova u tom cilju i da li takve aktivnosti Vlade imaju dugoročan i održiv karakter? Da li postoji plan upravljanja tim resursima kako bi se na najbolji način omogućila dugotrajna zapošljivost tih lica i da li su i na koji način takvi resursi raspodjeljeni za jačanje preduzetništva u Crnoj Gori? Nezapošljenost u našoj državi je dostigla nivo od 22,5% oko 53.000 radnog sposobnih građana/ki je bez posla, dok je među mladima taj procenat čak 40%, od ukupne populacije mladih, a ima oko 12.000 mladih ljudi koji sa visokim obrazovanjem i diplomama čekaju posao. Postavlja se pitanje i koji su uzroci takvog stanja rasta nezaposljenosti, hoće li ulazak Crne Gore u NATO donijeti ekonomski rast, otvaranje novih radnih mjesta koji su od presudnog značaja za jačanje cjelokupne ekonomije ali i standarda svakog građanina/ke ponaosob?

Odgovor molim i u pisanoj formi.

ODGOVOR

Poštovani poslaniče Popoviću,

Ekonomski rast i dinamičniji razvoj prioritet su Vladine ekonomske politike sa jasnim ciljem otvaranja novih radnih mjesta i unapređenja kvaliteta života svakog građanina. Životni standard u Crnoj Gori u posljednjih 11 godina od obnove nezavisnosti je značajno unaprijeđen, mjereno većinom pokazatelja. Prema kriterijumima UNDP, kojima se određuje razvoj po mjeri čovjeka, Crna Gora je u 2015. godini bila na 49. mjestu među 188 država, i spada u kategoriju zemalja sa visokom vrijednošću tog indeksa.

Poređenja radi, Crna Gora je po ovom indikatoru, bolje rangirana od država regiona Zapadnog Balkana, kao i od nekih članica EU.

Takođe, u posmatranom periodu je povećan i BDP po glavi stanovnika, i danas iznosi oko 6.000 eura, a ostvaren je rast i prosječne plate i penzije.

Iako je to najviše u regionu Zapadnog Balkana, Crnoj Gori su nužne više stope ekonomskog rasta od godišnjeg prosjeka od 3,22% ostvarenog u periodu od obnove nezavisnosti, kako bi se dohodak po glavi stanovnika brže približavao evropskom prosjeku.

Ostvareni ekonomski rast, praćen mjerama aktivne politike zapošljavanja, u periodu od obnove državne nezavisnosti doprinio je snažnom povećanju broja zaposlenih. Da nije riječ o utisku i ličnoj percepciji, govore podaci: Tako je prosječan broj zaposlenih u prvom kvartalu 2017. godine iznosio 178.318 lica, što je za 7.167 zaposlenih više u odnosu na isti kvartal 2016. godine. Odavno nijesmo imali ovako dobar podatak kada je u pitanju rast zaposlenosti. Istovremeno, to je za 27.518 zaposlenih više nego 2006. godine kada smo obnovili nezavisnost.

S druge strane, prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, broj nezaposlenih je u periodu 2006-2011. godina smanjen na 30.520 lica. Od 2012. godine počinje rast registrovane nezaposlenosti, kao jedne od posljedica globalne ekonomske krize, ali je od početka 2015. godine broj nezaposlenih sa blizu 35.000 do kraja aprila 2017. povećan na 53.070 lica.

Međutim, navedeni trend rasta administrativne nezaposlenosti u posljednje dvije godine nije bio rezultat ekonomske recesije, niti realnih kretanja na tržištu rada, jer smo evidentno zabilježili rast ekonomije. Podaci o nezaposlenosti koje sam saopštio zapravo svjedoče kakve mogu biti posljedice i refleksije pojava donijetih kroz formu političkog egzibicionizma ad hoc parlamentarne većine iz prethodnog saziva Skupštine Crne Gore. Podsjetiću, izglasavanjem izmjena i dopuna: Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju, Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, snažno je destimulisana radna aktivnost stanovništva, i naročito ugrožena pozicija žena na tržištu rada. Navedeni politički egzibicionizam je, pored doprinosa povećanju administrativne

i naglašavam fiktivne nezaposlenosti u zemlji, doprinio stvaranju dodatnog pritiska na državni budžet od oko 2% godišnjeg BDP-a.

Takav politički pristup istovremeno je promovisao i omogućio nepravednu raspodjelu sredstava namijenjenih socijalnoj zaštiti, ali i ukazao na nužnost jačanja mjera u borbi protiv neformalne ekonomije.

Sa takvim posljedicama zakonodavne aktivnosti prethodnog sazova parlamenta Crne Gore se, nažalost, suočava ne samo ova Vlada, nego i građani Crne Gore. Svakako, nakon Odluke Ustavnog suda o neustavnosti normi sadržanih u izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti iz 2015, Vlada radi na pronalaženju održivog i pravednog rješenja u dijelu raspodjele socijalnih davanja, njihovog uticaja na tržište rada, kroz istovremenu kontrolu budžetskih izdataka.

Da je politički egzibicionizam u prethodnom sazivu Parlamenta snažno doprinio rastu fiktivne nezaposlenosti, potvrđuju i podaci iz Ankete o radnoj snazi koja se sprovodi po međunarodnoj metodologiji i preporukama Međunarodne organizacije rada.

Prema Anketi, od obnove nezavisnosti do danas, snažno je povećana aktivnost stanovništva Crne Gore u pravcu tržišta rada. Stopa zaposlenosti je povećana sa 34,5% u 2006. na 44,8% u 2016. godini. Stopa nezaposlenosti je smanjena sa 29,6% u 2006. godini na 17,7% u 2016. godini. Dakle, za razliku od čisto administrativnog podatka, anketna nezaposlenost se smanjila.

Istovremeno se posljednjih godina smanjuje nezaposlenost mladih koja je u 2016. godini iznosila 35,9%, što je bolji pokazatelj nego u nekim članicama EU, ali nas svakako ne čini zadovoljnim. Svjesni smo da je nezaposlenost, posebno mladih i visokoobrazovanih ljudi, najteži izazov socio-ekonomskog razvoja našeg društva, a njeno smanjenje je osnovni imperativ ove Vlade.

Zato smo odlučni da se dodatno fokusiramo na mjere smanjenja nezaposlenosti, naročito fiktivne, koja se najviše očituje kroz strogi administrativni pristup tom problem, kao i da redefinisanjem mjera socijalne politike podstaknemo veću aktivnost na tržištu rada.

Pokrenuli smo izmjene zakonskih rešenja poput izmjena Zakona o zdravstvenom osiguranju, kako za zdravstveno osiguranje ne bi bio uslov da lice bude na evidenciji nezaposlenih ukoliko aktivno ne traži zaposlenje. Time smo, uz istovremeno sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja, doprinijeli da se konačno zaustavi dvogodišnji vrtoglavi rast broja nezaposlenih na evidenciji Zavoda za zapošljavanje.

Naime, prema administrativnim podacima broj nezaposlenih je nakon rekordnih 53.070 lica na kraju aprila ove godine, na dan 24. maj 2017. smanjen na 52.208 lica ili na stopu od 22,5%.

Prvi put se dešava pad, naravno, kao rezultat odgovora Vlade na ono što su bile katastrofalna politike parlamenta u prethodnom sazivu.

Takođe, kako sam već napomenuo, rezultati po pitanju rasta broja zaposlenih za 4,2% u prvom kvartalu 2017, su zadovoljavajući. Ovom trendu treba da doprinese i donošenje novog Zakona o radu i Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, kojima će se doprinijeti većoj fleksibilnosti tržišta rada. Vlada predano radi i na sprovođenju mjera aktivne politike zapošljavanja za koje je budžetom za 2017. godinu opredijeljeno 2,8 miliona eura, dok je 6 miliona eura opredijeljeno za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom.

Posebno važan instrument podsticanja zaposlenosti su sredstva iz Agrobudžeta koja podstiču poljoprivredne proizvođače i omogućavaju subvencioniranje njihove proizvodnje. Uredbom o podsticanju direktnih investicija, predviđene su subvencije do 10.000 eura za otvaranje novog radnog mjesta. Takođe, Uredbom o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica, obezbijeđeno je subvencioniranje novih zapošljavanja, što je u 2016. godini doprinijelo da oko 5.000 lica zasnuje radni odnos. Poseban značaj u pripremi mladih za tržište rada ima i Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem kojim se stručno osposobljava oko 3.500 visokoškolaca godišnje.

Dodatno, veliki značaj ima kreditna podrška Investiciono-razvojnog fonda, koja sadrži nekoliko beskamatnih kreditnih linija za mlade visokoškolce, žene u biznisu i tehnološke viškove.

Pored navedenih mjera u povećanju zaposlenosti, značajnu ulogu imaju i IPA fondovi, koje ste posebno apostrofirali u Vašem pitanju.

U Finansijskoj perspektivi EU za period 2007-2013. godina, u okviru četvrte IPA komponente opredijeljeno je 5,8 miliona eura za podršku zapošljavanju, obrazovanju, naučnom i istraživačkom radu. U Finansijskoj perspektivi EU za period 2014-2020. godina, izdvajanje za sektor obrazovanja, zapošljavanja i socijalne politike iznosi 28,1 miliona eura. Vidite koji je to uvećan iznos sredstava.

Dakle, poštovani poslaniče Popoviću,

Vlada Crne Gore svoju politiku vodi u bitno promijenjenom geopolitičkom i globalnom ekonomskom kontekstu, ali i u regionalnom kontekstu u kome se još uvijek osjećaju konsekvence jugoslovenske krize 90-tih godina prošlog vijeka.

Zato je očuvanje mira i stabilnosti od posebnog značaja u našem regionu, jer krhke demokratije na ovim prostorima još nijesu dovoljno jake da same obezbijede kvalitetan bezbjednosni okvir.

Ekonomije koje karakteriše razvojno zaostajanje u odnosu na prosperitetna društva, plodno su tle za mnoge političke izazove. Stoga je neprocjenjiv značaj našeg članstva u NATO, koje ste takođe istakli u svom pitanju, kao važnog preduslova daljeg unapređenja investicionog ambijenta i rasta zaposlenosti. Samit u Briselu 25. maja je bio ohrabrenje u tom pravcu.

Ulazak Crne Gore u NATO u tijesnoj je vezi i sprezi i sa ključnim zadatkom Vlade na unutrašnjem planu – stvaranjem uslova za brži ekonomski rast u cilju unapređenja kvaliteta života naših građana. Nesumnjivo će naše članstvo u Alijansi, počev već od 5. juna ove godine, biti ohrabrujući signal investitorima da svoj biznis šire u zemlji čiji je pravni i ekonomski sistem sličan njihovom. To je važno, ali ipak, ne i dovoljno. Zato kao buduća NATO članica moramo predano raditi na daljem jačanju političke funkcionalnosti i efikasnom donošenju ključnih razvojnih odluka, kontinuiranom sprovođenju strukturnih reformi uporedo sa fiskalnom konsolidacijom, a sve radi očuvanja konkurentnog investicionog ambijenta koji će obezbijediti dinamičniji ekonomski rast i nova radna mjesta. Samo tako možemo pružiti adekvatan odgovor na izazove nezaposlenosti, i obezbijediti brže približavanje prosječnog dohotka po glavi stanovnika onome u Evropskoj Uniji.

Hvala Vam.